

Ústav státu a práva AV ČR, v. v. i.

(ve zkratce ÚSP AV ČR, v. v. i.)

IČ: 68378122

Sídlo: Národní 117/18, 116 00 Praha 1

Výroční zpráva o činnosti a hospodaření za rok 2011

Stanovisko Dozorčí rady ÚSP AV ČR, v. v. i.:

Dozorčí rada tuto výroční zprávu včetně účetní závěrky a zprávy auditora projednala dne 16.5.2012.

Stanovisko Rady ÚSP AV ČR, v. v. i.:

Rada tuto výroční zprávu včetně účetní závěrky a zprávy auditora projednala dne 24.5.2012 a schválila dne 20.6 .2012.

V Praze dne 3. května 2012

I. Informace o složení orgánů veřejné výzkumné instituce a o jejich činnosti či o jejich změnách

a) Složení orgánů pracoviště

Ředitel pracoviště:

JUDr. Jan Bárta, CSc.

Rada pracoviště ve složení:

předsedkyně:

JUDr. Lenka Vostrá (ÚSP AV ČR, v. v. i.)

místopředseda:

JUDr. František Cvrček (ÚSP AV ČR, v. v. i.)

členové:

JUDr. Ján Matejka, Ph.D. (ÚSP AV ČR, v. v. i.),

prof. JUDr. Olga Ovečková, DrSc. (Ústav státu a práva SAV),

JUDr. Lenka Pítrová, CSc. (Úřad vlády ČR)

Prof. JUDr. Jozef Suchoža, DrSc. (Právnická fakulta UPJŠ v Košicích)

JUDr. Michal Šejvl, Ph.D. (ÚSP AV ČR, v. v. i.)

Dozorčí rada ve složení:

předseda: PhDr. Jiří Beneš (Akademická rada AV ČR)

místopředsedkyně:

PhDr. Jarmila Čermáková (ÚSP AV ČR, v. v. i.)

členové:

doc. JUDr. Zdeňka Gregorová, CSc. (Právnická fakulta MU v Brně),

Ing. Petr Plesnivý (Ministerstvo financí ČR),

Ing. Petr Bobák, CSc. (Akademická rada AV ČR).

b) Změny ve složení orgánů:

V průběhu roku 2010 došlo v orgánech ÚSP AV ČR, v. v. i., k následujícím změnám:

Od 1.1.2011 byl jmenován předsedou Dozorčí rady PhDr. Jiří Beneš na místo PhDr. Martina Steinera (do 31.12.2010).

c) Informace o činnosti orgánů:

Ředitel:

Ředitel vykonával úkoly stanovené zákonem č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích, v platném znění, dle zde vymezených pravomocí a v souladu s ostatními právními předpisy.

Dále na základě Organizačního řádu ÚSP AV ČR, v. v. i. řídil agendu vypracovávání vědeckých posudků a ediční činnosti ÚSP AV ČR.

Rada ÚSP AV ČR, v. v. i.:

V souladu s požadavky stanovenými zákonem a vnitřními předpisy ústavu se během roku 2011 Rada, jejíž složení bylo v roce 2011 stálé, sešla při celkem čtyřech řádných zasedáních, a to 24. 2., 26. 5., 20. 10. a 1. 12. Jde-li o vlastní náplň činnosti Rady, nad rámec plnění úkolů vyplývajících ze zákona a vnitřních předpisů (schvalování rozpočtu, vyhodnocování účinnosti vnitřních předpisů, smlouvy o vědecké spolupráci) a obvyklé agendy (sledování personálního vývoje ústavu, sledování expertizní činnosti ústavu, souhlas s návrhy výzkumných projektů) věnovala Rada v první polovině roku zvláštní pozornost zejména dokončování procesu hodnocení pracovišť AV ČR, jeho výsledkům a jejich připomínkování. Rada při této příležitosti zejména vyslovila politování nad tím, že AV ČR zejména nezveřejnila přesné parametry výpočtu výsledků jednotlivých pracovišť, a, co se týče samotného hodnocení ÚSP AV ČR, rovněž nad tím, že toto hodnocení nepřihlíželo ke změnám v řízení a chodu pracoviště, které nastaly od roku 2009. Dále je třeba zmínit, že Rada v zájmu posilování debaty o hlavních vědeckých směrech ústavu i za účelem řešení konkrétních vědeckých problémů na zasedání dne 26. 5. zřídila jako svůj poradní orgán sedmičlennou Vědeckou radu, v jejímž čele stojí předseda, jímž je člen Rady. Rada se kromě toho zabývala i otázkami souvisejícími se spoluprací s Fakultou právnickou ZČU v rámci doktorských studijních programů, jejichž akreditace nebyla prodloužena.

Dozorčí rada ÚSP AV ČR, v. v. i.:

V roce 2011 se konala 2 řádná zasedání Dozorčí rady ÚSP AV ČR, a to dne 7.6.2011 a 29.11.2011.

Dozorčí rada projednala výroční zprávu za rok 2010, rozpočet na rok 2011, zprávu o činnosti dozorčí rady v roce 2010, provedla hodnocení manažerských schopností ředitele a vzala na vědomí zprávu auditora o ověření uzávěrky za rok 2010. Schválila též zprávu o hospodaření v roce 2011 a určila auditora k ověření uzávěrky za rok 2010. Dále také projednala nájemní smlouvy a veškeré záležitosti ohledně rekonstrukce budovy ÚSP AV ČR.

II. Informace o změnách zřizovací listiny:

V průběhu roku 2011 nedošlo ve zřizovací listině Ústavu státu a práva AV ČR, v. v. i.,

k žádným změnám.

III. Hodnocení hlavní činnosti:

Základní směry výzkumné činnosti Ústavu státu a práva AV ČR, v. v. i. (dále jen ÚSP AV ČR) byly i v roce 2011 určeny stávajícím výzkumným záměrem, který nese název „Proces harmonizace práva v rámci Evropské unie a jeho vliv na právní řády členských států v podmínkách informační společnosti“ a je řešen od roku 2005. V širší návaznosti na tento výzkumný záměr bylo v ÚSP AV ČR v průběhu roku 2011 řešeno 7 projektů (z toho byly dva nově započaté) podporované tuzemskou grantovou agenturou a jeden zahraniční podporovaný International Visegrad Fund. Vedle toho pokračovala spolupráce na řešení projektu CzechPolar podporovaným MŠMT.

V rámci veřejných soutěží Grantové agentury ČR (dále jen „GA ČR“) byly v roce 2011 podány návrhy na tři standardní grantové projekty, z nichž uspěly všechny tři s počátkem řešení od 1. ledna 2012. Dále byl v polovině roku 2011 podán návrh projektu „Aktuální problémy právních řádů České a Slovenské republiky“ podporující dvoustrannou spolupráci (ÚSP AV ČR a Ústav státu a práva Slovenské akademie věd), jak vyplývá z česko-slovenské dohody o podpoře mobility výzkumných pracovníků. Návrh projektu nebyl bohužel přijat.

V roce 2011 byly dokončeny tři dlouhodobé projekty, a to na téma normativní regulace prostředí počítačových sítí se zřetelem k Internetu, mezinárodněprávní ochrany investic a jejímu dopadu v ČR a tvorba právního e-slovníku PES.

Jde-li o výzkum prováděný jednotlivými odděleními ÚSP AV ČR, byla situace během roku 2011 následující:

Výzkumná činnost pracovníků oddělení teorie práva v roce 2011 je charakteristická relativní rozmanitostí: od ústavně právně orientovaných témat zahrnujících lidská práva, otázky legislativy i ústavní soudnictví, přes historické studie k multidisciplinárním a metodologickým aspektům oboru, jež se prosazují ve výzkumech právně lingvistických a právně informatických, jakož i při rozvíjení kvalitativních výzkumných metod a při řešení problémů filozofických, etických a psychologických v souvislosti s analýzou interpretačního právního usuzování. Širšího uplatnění i dalšího prohloubení se dostává obecným metodologickým přístupům a technologiím historickým, komparativním i právně informatickým. Zásadní význam má rovněž dovršení první etapy prací na budování právního elektronického slovníku (společný grantový projekt PES realizovaný s ÚJČ AV ČR a Fakultou informatiky MU v Brně), jakož i rozhodující podíl na mezinárodním projektu „Metamorfózy práva ve visegrádských zemích“ a uspořádání v jeho rámci workshopu navazujícího na předchozí velmi úspěšné mezinárodní vědecké akce a předkládající tentokrát již také určitý institucionální rámec pro středoevropskou iniciativu zejména v obecně teoretických a historických oborech. Opomenout pak jistě nelze ani rozsáhlou monografii „Právní myšlení. Kritika moralismu.“, jakož i pokračující kvantitativní deskripci a prvotní analýzu vývoje české legislativy, představující specifický vědecký monitoring stavu a vývoje tohoto mimořádně významného společenskopolitického i právního a právně teoretického fenoménu.

Výzkumná činnost oddělení veřejného práva soustředila zejména na oblast mezinárodního práva veřejného, a to se zvláštním zaměřením na zkoumání problematiky mezinárodního práva (jeho kodifikace, konkurující jurisdikce mezinárodních a evropských soudů, mezinárodní odpovědnosti, vlivu mezinárodního práva na český právní řád, vybraným otázkám mezinárodního investičního práva, mezinárodnímu azylovému právu a mezinárodnímu humanitárnímu právu). Vedle toho byla pozornost upřena na ústavní právo se zřetelem k fenoménu judicializace práva ve srovnávací perspektivě, právu životního prostředí (právní ochrana zvířat a vliv lidských práv na právo životního prostředí), správní politice a správní reformě, medicínskému právu a bioetice. V rámci oddělení veřejného práva byl zřízen Kabinet zdravotnického práva a bioetiky a byl založen a je vydáván v elektronické podobě Časopis zdravotnického práva a bioetiky. V průběhu roku došlo k výrazné personální obměně členů oddělení a byla posílena sekce oddělení věnující se mezinárodnímu právu veřejnému. Členové oddělení se zúčastnili zahraničních mezinárodních vědeckých konferencí a v zahraničí vyvíjeli i přednáškovou činnost (Paříž).

Pracovníci oddělení soukromého práva systematicky pokračovali v analýze vlivu práva EU na vybrané soukromoprávní aspekty právního řádu. V rámci analyticko-syntetického zpracování těchto vybraných otázek byla řešena především problematika vlivu mezinárodních sportovních asociací na právní podmínky vnitrostátního sportu, související otázky rozhodčího řízení, jakož i významné aplikační problémy z oblastí práva informačních technologií a pracovního práva. Důraz byl kladen také na strukturu a pojetí vědeckého zkoumání připravované rekodifikace soukromého práva. Samotný výzkum se dále zaměřil na mezinárodní právo soukromé v evropských souvislostech a rovněž na právo mezinárodního obchodu. Hlavní směry výsledků této činnosti pak byly promítnuty do řady vědeckých výstupů v podobě vědeckých monografií a článků jako součást plnění třech zásadních grantových projektů pracovníků oddělení soukromého práva.

Pokud jde o celkový charakter výsledků, ÚSP AV ČR, v. v. i., jako výzkumné pracoviště v oblasti společenských věd se zaměřením na vědecký výzkum v oblasti práva a právní informatiky předkládá výsledky své hlavní činnosti především ve formě odborných publikací a statí.

V roce 2011 tak výzkumní pracovníci ÚSP AV ČR publikovali okolo 100 výsledků (monografií, učebnic, sborníků a článků v odborném tisku), které zahrnují původní studie a statí, ale také recenze a informace o aktuálním dění v oblasti právní politiky i odborném životě. V roce 2011 byly v této produkci ve vazbě na výzkum jednotlivých oddělení zastoupeny zejména práce věnované právní filozofii, mezinárodnímu právu soukromému i veřejnému, mezinárodní ochraně investic, rekodifikaci soukromého práva, právním dějinám, ústavnímu právu, zdravotnickému právu, sportovnímu právu, autorskému právu a právu životního prostředí. Mezi hlavními výsledky lze uvést zejména:

1) Sobek, T.: Právní myšlení. Kritika moralismu. Praha: Ústav státu a práva AV ČR; Plzeň: Aleš Čeněk, 2011. 624 s. ISBN 978-80-87439-03-6

Publikace se orientuje na význam etiky v právním myšlení. Autor obhazuje morální

pluralismus, který reflektuje fenomén tzv. rozumné morální neshody, tedy neústupné názorové neshody v morálních záležitostech mezi rozumnými a dobře informovanými osobami. Jestliže existuje pluralita rozumných koncepcí morálky, která z nich je právně relevantní? Má právník morálně myslet v pojmech kantovské etiky, utilitaristické etiky, etiky ctnosti či nějaké jiné etiky? V knize je podrobně analyzován historický vývoj právního myšlení od školy právní exegeze, historické školy právní přes zájmovou jurisprudenci, školu volného práva, nacistickou teorii přirozeného práva, hodnotovou jurisprudenci, americký právní realismus až k demokratickému pozitivismu. Autor se také věnuje etickým otázkám v konkrétních právních odvětvích, zejména v teorii smluvního a trestního práva. Argumentuje, že právníci by se měli vyhýbat dvěma extrémům, totiž hodnotově slepému formalismu na jedné straně, ale na druhé straně i moralismu, který má protiliberální ambice vnucovat občanům silou veřejné moci nějakou partikulární morálku. Účelem práva v liberální demokracii není sjednocovat způsob života ve společnosti podle jedné koncepce dobra, ale naopak umožnit, aby spolu mohly v míru a prosperitě koexistovat rozmanité koncepce toho, co je správný život.

2) Pauknerová, M.: Private International Law in the Czech Republic. Alphen aan den Rijn: Kluwer Law International, 2011. 188 s.

Kniha přináší komplexní pohled na mezinárodní právo soukromé v České republice: teoretická východiska a tradice české právní kultury, základní principy, které ovládají české (mezinárodní) právo soukromé, přehled právních předpisů, včetně evropské legislativy a relevantních mezinárodních smluv, jakož i teoretické a praktické zpracování jednotlivých okruhů, které tvoří součást mezinárodního práva soukromého.

3) Masopust, Z. (ed.): Právo a stát na stránkách Právníka. 150 let českého právníckého časopisu. Praha: Ústav státu a práva AV ČR, 2011. 453 s.

Kniha vychází jako pocta časopisu Právník k 150 výročí jeho existence. Hodnotí časopis nejen v perspektivě historie státu a práva na našem území, ale i jako jeden z výsledků práce Ústavu státu a práva. Kniha je rozdělena do dvou částí. První předkládá pohled na časopis v určitém relativně přesně vymezeném období. Druhá část nabízí pohled na jednotlivé právní obory v jejich vývoji přes celé časopisem pokrývané období.

4) Hamerník, P.: Variations of European Sports Law in Football Practice. International Sports Law Journal. č. 3-4 (2011), s. 167-171.

Studie se zabývá problematikou řešení sporů skrze různé mechanismy v Evropě. To znamená, že se jedná o spory v rámci práva EU, vnitrostátního práva a na úrovni sportovních organizací. Nejvhodnějším modelovým příkladem k prezentaci této problematiky posloužil fotbalový sektor, kde přestupy hráčů a další komerční spory jsou předmětem narůstající agendy rozhodování. Článek nahlíží na tuto sféru z pohledu určitého právního realismu, popisující skutečné kauzy a ukazuje perspektivy jejich řešení. Současně řeší složitost proměny systému sportovního práva na úroveň prostředí s fungující právní jistotou pro subjekty v specifickém sektoru sportu.

5) Balaš, V.: Konflikt mezi protichůdnými nebo domněle protichůdnými závazky vyplývajících z práva ES/EU a mezinárodně právní ochrany investic v souvislosti s poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu. Právník. Roč. 150, č. 1 (2011), s. 1-32.

Studie se zabývá problematikou z oblasti aplikace evropského práva v mezinárodních investičních sporech. Věnuje se analýze pojmu služby obecného hospodářského zájmu v právu Evropských společenství, dále obecným otázkám investičního práva, mezinárodně právní ochraně investic a fragmentaci mezinárodního práva.

6) Malíř, J.: Mezinárodní právo a jak je (ne)používáme. Právník. Roč. 150, č. 5 (2011), s. 417-447

Studie analyzuje vztah českého práva k mezinárodnímu právu veřejnému v perspektivě deseti let od "euronovely" Ústavy a spolu s tím přístupy, které k aplikaci mezinárodního práva volí české správní orgány a soudy. V té souvislosti konstatuje, že zatímco běžně dochází k aplikaci mezinárodních smluv podle čl. 10 Ústavy, nejednoznačné zůstávají přístupy k ostatním pramenům mezinárodního práva, což i pro české poměry ukazuje na nevýstižnost tradičně užívaných konceptů monismu a dualismu při popisu vztahu k mezinárodnímu právu.

7) Doležal, T.: Kompenzační schémata v případě odpovědnosti zdravotnických pracovníků za škodu na zdraví. Právník. Roč. 150, č. 10 (2011), s. 987-1003.

Studie se zabývá problematikou přístupu ke kompenzaci za škodu na zdraví vzniklou v souvislosti s lékařským zákrokem, cílem kompenzačního systému, a otázkou, jakým způsobem bude systém financován. Autor demonstruje na příkladech odlišnosti kompenzačních schémat v jednotlivých státech.

Podrobné údaje o publikačních a dalších výstupech výzkumné činnosti pracovníků ÚSP AV ČR jsou zveřejňovány prostřednictvím informačního systému, jednak v systému Evidence publikační činnosti v AV ČR na webových stránkách Střediska vědeckých informací AV ČR a jednak v Rejstříku výsledků výzkumu (RIV) pod gescí Rady pro výzkum, vývoj a inovace jako poradního orgánu vlády ČR.

Pokud jde o vlastní ediční činnost ÚSP AV ČR, v. v. i., v roce 2011 v Nakladatelství a vydavatelství A. Čeněk vydal 2 tituly, a to titul Právo a stát na stránkách Právníka a titul Právní myšlení. (K obsahům dotčených publikací viz výše).

Z periodické produkce ÚSP AV ČR vydával časopis Právník, který v roce 2011 vycházel ve zmíněném jubilejním 150. ročníku a který je z hlediska stávající politiky hodnocení výsledků vědy a výzkumu klasifikován jako neimpaktovaný recenzovaný časopis. K 150. výročí časopisu byla uspořádána dne 10.11.2011 slavnostní prezentace knihy Právo na stránkách Právníka rekapitulující vývoj právní vědy. Spolu s Právníkem v roce 2011 začal vycházet – též cizojazyčný časopis The Lawyer Quarterly (TLQ) orientovaný zejména na středoevropský prostor (v průběhu roku 2011 vyšla tři čísla). Od roku 2011 je na základě uzavřené smlouvy časopis Právník evidován v databázích Ebsco. Elektronická periodika jsou v ÚSP AV ČR zastoupena Časopisem zdravotnického práva a bioetiky, který v roce 2011 vycházel ve svém 1. ročníku (<http://www.ilaw.cas.cz/medlawjournal>).

Kromě publikační činnosti umožňují reflektovat aktuální právní problémy i odborné akce, které ÚSP AV ČR organizuje nebo spoluorganizuje. Z akcí pořádaných v roce 2010 je třeba zmínit zejména jarní a podzimní pražský workshop medicínského práva a bioetiky; mezinárodní workshop „Metamorfózy práva ve visegrádských zemích“ konaný ve dnech 28. - 30. 6. 2011 ve Znojmě; mezinárodní kolokvium na téma

Ústava a ústavní soudy ve středoevropské perspektivě konané dne 9.2.2011 v Praze; mezinárodní symposium na téma právo-obchod-ekonomika konané ve spolupráci s Právnickou fakultou UPJŠ v Košicích ve dnech 26.-28.10.2011 ve Štrbském Plese; mezinárodní workshop Citizens and Denizens : The State and Immigration and Asylum Policy konaném v Praze dne 11.11.2011. ÚSP AV ČR byl také jedním z partnerů XXIV. světového kongresu práva „National Legal Cultures in a globalized World“, který se uskutečnil ve dnech 23.-28.10. v prostorách pražského Kongresového centra. Akci pořádala Světová asociace právníků (World Jurist Association).

Na širší veřejnost jsou zaměřeny aktivity sloužící k popularizaci výsledků právního bádání. Tuto popularizaci ÚSP AV ČR uskutečňuje především formou komentářů k právním aspektům aktuálních politických a dalších událostí (viz monitoring tisku sledovaný AV ČR). ÚSP AV ČR rovněž otevřel své dveře návštěvníkům v rámci akcí konaných v Týdnu vědy a techniky Akademie věd ČR v listopadu 2011.

Veřejnosti nabízí ÚSP AV ČR i přístup k dokumentárním a informačním službám svého Střediska vědeckých informací (SVI), které má status veřejné knihovny a jehož primární funkcí je zabezpečovat infrastrukturu vědeckému výzkumu probíhajícímu na ÚSP AV ČR. Fond knihovny má okolo 40 000 svazků, v roce 2011 činil přírůstek 344 publikací, z toho 111 zahraničních titulů. Průběžně je doplňován nejnovější právníkou literaturou a současně též literaturou ze všech ostatních hraničních oborů jako je politologie, sociologie, filozofie, dějiny států, sociální problematika a samozřejmě také tématy, spojenými s řešením grantových úkolů pracovníků ústavu. Fond knihovny je prostřednictvím systému ALEPH a prostřednictvím Souborného katalogu přístupný všem uživatelům internetu na celostátní i mezinárodní úrovni. Vedle tištěných publikací byly z grantových prostředků pořízeny dvě čtečky elektronických knih zn. Amazon, které tak spolu s obsahem desítky elektronických knih rozšiřují odborné i veřejně přístupné služby SVI. Počet absenčních výpůjček v roce 2011 byl 537. Uživateli knihovny jsou kromě výzkumných pracovníků především studenti právnických fakult a odborná veřejnost, kteří také hojně využívají rešeršní činnost. V roce 2011 bylo zhotoveno 119 rozsáhlejších rešerší. Součástí střediska je útvar, který se zabývá budováním databází, které mají nezastupitelné místo v poskytování specializovaných služeb knihovny – je to především bibliografická databáze českých právnických časopisů CLAN, kde je excerpováno celkem 24 titulů, ke konci roku 2011 bylo v databázi 29 241 záznamů, za rok vloženo 2 108 nových záznamů. Dále je to systém evidence publikační činnosti pracovníků ústavu ASEP, databáze stanovisek STAN evidující všechny expertizy vytvořené pracovníky ÚSP AV ČR a nově zavedená databáze CIT sledující citace publikací vlastních pracovníků. V roce 2011 do vybavení knihovny přibyla multifunkční kopírovací zařízení s tiskárnou včetně barevného skeneru.

Soustavná pozornost je v posledním období věnována i budování informační infrastruktury, jakkoliv jsou překážkou omezené finanční prostředky ÚSP AV ČR. V rámci toho byla mj. posílena různorodost používaných domácích právních informačních systémů (ASPI, BeckOnLine, CODEXIS). ÚSP AV ČR si je současně dlouhodobě vědom i nutnosti využívání zahraničních databází právních informací, jejich pořízení je však spojeno s vysokými náklady, které je možno z rozpočtu ÚSP

AV ČR kryt jen zčásti. Přesto byl v roce 2011 realizován nákup přístupu k některým elektronickým titulům z databází významného právního vydavatele – nakladatelství DALLOZ. Obnovena byla také jednání s poskytovateli databází z anglicky mluvícího světa, přičemž je snaha získat přístup k nim, a to případně za využití dotačních titulů v rámci AV ČR.

Připomenout je dále třeba, že na ÚSP AV ČR rovněž působí komise pro vědecký titul "doktor věd" v oboru právní vědy. V roce 2011 komise zasedala v rámci řízení o udělení titulu prof. JUDr. J. Madliaka, CSc., které vyvrcholilo úspěšnou obhajobou jeho disertace na téma I. Sankcie a ich výkon v slovenskom trestnom práve, II. Prevencia a prognózovanie kriminality (soubor prací).

V souvislosti s hlavní činností ÚSP AV ČR probíhá dlouhodobě i spolupráce s vysokými školami v ČR i v zahraničí. Smyslem této spolupráce je prezentovat závěry právního výzkumu, který výzkumní pracovníci ÚSP AV ČR provádějí, avšak zejména umožnit kontakty s perspektivními zájemci o právní vědu; tato spolupráce je o to naléhavější, že ústavy AV ČR nejsou podle platné právní úpravy oprávněny samostatně poskytovat postgraduální vzdělávání a udělovat příslušné akademické tituly, což je zbavuje možnosti přímého kontaktu s absolventy vysokých škol a potenciálními novými kolegy. Spolupráce s vysokými školami se uskutečňuje zpravidla na individuální bázi, kdy výzkumní pracovníci vyučují ve vybraných právních kurzech v rámci bakalářských, magisterských a doktorských studijních programů na veřejných i soukromých vysokých školách, podílí se na přípravě konceptů studijních oborů, studijních materiálů, ale také spoluorganizují odborná setkání a konference; to dává mj. možnost rozložit náklady spojené s rozvojem právního bádání. Institucionalizovaný charakter – opírající se o smlouvy o spolupráci – měla v roce 2011 i nadále spolupráce s Fakultou právníkou ZČU v Plzni, podle dohody o realizaci společného doktorského studijního programu obnovené v r. 2010, a na základě rámcové smlouvy o spolupráci spolupracuje ÚSP AV ČR s Právníkou fakultou UPJŠ v Košicích. Tato spolupráce předpokládá výměnu vědeckých informací mezi oběma stranami, realizaci společných vědeckých projektů, zejména pořádání vědeckých akcí (viz výše zmíněná konference v Tatrách) a vzájemnou podporu při zvyšování vědecké kvalifikace pracovníků obou institucí; nezahrnuje ale žádná ustanovení o společných studijních programech.

Vedle vysokoškolského sektoru spolupracuje ÚSP AV ČR v souvislosti se svou hlavní činností dlouhodobě i s dalšími veřejnými institucemi, jak pedagogickými a vědeckými, tak s institucemi veřejné moci. V této rovině je třeba zejména zdůraznit, že někteří pracovníci ÚSP AV ČR jsou členy poradních orgánů různých orgánů veřejné moci (též Legislativní rady vlády), kde zprostředkovávají přenos vědeckého zkoumání a výzkumných výsledků do českého práva. ÚSP AV ČR se také formou připomínek dlouhodobě podílí na připomínkování výběru rozsudků Nejvyššího soudu ČR určených k publikování. Zvláštní význam má skutečnost, že jeden z výzkumných pracovníků (prof. P. Šturma) byl navíc v roce 2011 zvolen členem Komise OSN pro mezinárodní právo, a to teprve jako třetí český resp. československý člen za dobu její existence.

ÚSP AV ČR rovněž spolupracuje se soukromým sektorem, a to především ve formě expertní činnosti, jejímiž výstupy jsou zejména vědecké posudky a expertízy. Tato spolupráce však není omezena výlučně na soukromý sektor, nýbrž expertní činnost

je hojně požadována také orgány veřejné moci (především ministerstvy a jinými ústředními správními orgány), pro jejíž potřeby tak ÚSP AV ČR rozšiřuje spektrum odborných názorů, ze kterých mohou orgány veřejné moci při aplikaci práva vycházet. Expertní činnost má současně nesporný vědecký přínos, obvykle totiž osvětluje zajímavé právní problémy, které často ukazují na obecnější problémy práva v ČR, případně představuje inspiraci pro badatelskou činnost a nezřídka předznamenává další spolupráci na výzkumných projektech. V roce 2011 bylo v ÚSP AV ČR vyhotoveno celkem 27 stanovisek pro subjekty veřejného i soukromého práva.

Za významnou lze dále označit spolupráci s médii, kde řada pracovníků ÚSP AV ČR poskytuje médiím osobní konzultace a rozhovory k aktuálním právním problémům, případně vystupuje v televizních a rozhlasových pořadech a přispívá do tisku.

Kromě výše uvedených aktivit je třeba doplnit dále i to, že také v roce 2011 poskytoval ÚSP AV ČR zázemí několika učeným společnostem, na jejichž fungování se podílejí výzkumní pracovníci ÚSP AV ČR a mezi které náleží Česká společnost pro mezinárodní právo, Česká společnost pro právo životního prostředí, Český národní komitét Mezinárodní akademie srovnávacího práva a Český národní komitét Mezinárodního sdružení právních věd, Společnost pro právo informačních technologií, apod.. Pracovníci ÚSP AV ČR spolupracují i s vybranými odbornými obecně prospěšnými společnostmi (Společnost pro dopravní právo, Společnost pro pracovní právo atd.).

Zvláštní složku, která je neoddělitelná od hlavní činnosti ÚSP AV ČR, pak představuje mezinárodní spolupráce, jejímž smyslem je zejména konfrontovat poznatky získané výzkumem v domácím právním prostředí se zkušenostmi zahraničních partnerů a podílet se na myšlenkové výměně.

ÚSP AV ČR primárně rozvíjí mezinárodní vědeckou spolupráci v rámci středoevropského prostoru s ústavy pro právní vědy Maďarské, Polské, Ruské a Slovenské akademie věd. Výsledky mezinárodního výzkumu jsou předkládány na společných konferencích, sympoziích a workshopech a publikovány ve sbornících a vědeckých časopisech, zejména v časopisech vydávaných dotčenými institucemi, tedy Gosudarstvo i pravo, Państwo i prawo, Právník a Právny obzor. V roce 2011 tak konkrétně pokračovalo řešení společného projektu „Reforma Evropské unie po jejím rozšíření. Český a polský pohled“ s Ústavem právních věd Polské akademie věd, projektu „Vliv práva EU na právní řády České republiky a Slovenské republiky“ s Ústavem státu a práva Slovenské akademie věd a projektu „Stát a právo v době globalizace“ s Ústavem právních věd Maďarské akademie věd. Nadále trvá intenzivní spolupráce s Ústavem státu a práva Slovenské akademie věd a s Právnickou fakultou UPJŠ v Košicích. Ad hoc je uskutečňována spolupráce s francouzským Institut international des droits de l'homme (Strasbourg), předním evropským střediskem nauky o ochraně lidských práv v mezinárodním právu, s italským Istituto di teoria e tecniche dell'informazione giuridica CNR (Firenze), s polským Wydział Prawa i administracji UMK (Toruń).

Vedle toho pracovníci ÚSP AV ČR jsou v návaznosti na svou badatelskou činnost též členy redakčních rad řady odborných časopisů, např. Právník, Právní rádce, Acta

Universitatis Carolinae, Právní rozhledy-Evropské právo, Právny obzor, EMP, Správní právo, Bulletin advokacie, České právo životního prostředí. Rovněž jsou členy mezinárodních i vnitrostátních vědeckých organizací (vedle výše uvedených českých učených společností též např. International Committee of Comparative Law IAL; Académie internationale de droit comparé; Groupe européen de droit international privé; česká odbočka International Law Association; ILA Committee on International Criminal Court; European Association of Legislation; český národní komitét International Association of Legal Science; International Academy of Comparative Law; International Role of Universities in the Developing Areas).

Závěrem je třeba uvést, že v průběhu roku 2011 pokračovala personální obměna vědecké i nevědecké části ÚSP AV ČR. Změny v ÚSP se netýkají jen personálních záležitostí, nýbrž jsou i charakteru věcného. Obecný rámec těchto změn nastavuje Vědecká koncepce ÚSP AV ČR vypracovaná a konsensuálně přijatá v prvním pololetí 2010 vědeckými pracovníky napříč vědeckými odděleními. S cílem prohlubovat a rozvíjet existující vědeckou koncepci a badatelskou orientaci ÚSP byla v červnu 2011 Radou ÚSP jmenována Vědecká rada jako její pomocný orgán.

IV. Hodnocení další a jiné činnosti:

Ústav státu a práva AV ČR, v. v. i. neprovádí další ani jinou činnost.

V. Informace o opatřeních k odstranění nedostatků v hospodaření a zpráva, jak byla splněna opatření k odstranění nedostatků uložená v předchozím roce:

Žádné nedostatky nebyly zjištěny.

VI. Finanční informace o skutečnostech, které jsou významné z hlediska posouzení hospodářského postavení instituce a mohou mít vliv na její vývoj:^{*)}

Finanční informace o skutečnostech, které jsou významné z hlediska posouzení hospodářského postavení instituce a mohou mít vliv na její vývoj, jsou obsaženy v auditorské zprávě.

VII. Předpokládaný vývoj činnosti pracoviště:^{*)}

V návaznosti na výsledky hodnocení činnosti pracovišť AV ČR a v souvislosti s výší rozpočtu AV ČR jako celku vstupuje ÚSP AV ČR do roku 2012 s rozpočtem

^{*)} Údaje požadované dle § 21 zákona 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

kráceným oproti roku 2011 o 5%.

Rozpočtové proporce se předpokládají stejné jako v roce 2011.

Vědecká činnost bude pokračovat v souladu s novou vědní koncepcí ÚSP AV ČR.

VIII. Aktivita v oblasti ochrany životního prostředí:^{*)}

Ústav státu a práva, v. v. i. dodržuje právní předpisy o ochraně životního prostředí. Z vlastní činnosti ÚSP AV ČR však nevznikají žádné látky zatěžující životní prostředí.

Ochrana životního prostředí je rovněž jedním z výzkumných témat, na které se soustřeďuje činnost oddělení veřejného práva.

IX. Aktivita v oblasti pracovněprávních vztahů:^{*)}

Ústav státu a práva AV ČR, v. v. i. k 31. 12. 2011 zaměstnával celkem 44 zaměstnanců, z toho 37 s vysokoškolským vzděláním. Přepočtený počet zaměstnanců činil 33,78; průměrný výdělek v roce 2011 činil 30.268,- Kč.

V průběhu roku 2011 bylo přijato 9 nových zaměstnanců; pracovní poměr byl skončen s 11 zaměstnanci.

ÚSP AV ČR umožňuje svým zaměstnancům zvyšování kvalifikace účastí na odborných školeních a v externím studiu. Dbá v této souvislosti mj. o prohlubování jazykových znalostí svých zaměstnanců, a to zejména prostřednictvím jazykových kurzů organizovaných na půdě Akademie věd ČR. Doktorandi pak navštěvují Kurzy základů vědecké práce v AV ČR.

X. Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím^{)}**

- a) počet podaných žádostí o informace: 0
počet vydaných rozhodnutí o odmítnutí žádosti: 0
- b) počet podaných odvolání proti rozhodnutí: 0
- c) popis podstatných částí každého rozsudku soudu ve věci přezkoumání zákonnosti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace a přehled všech výdajů, které povinný subjekt vynaložil v souvislosti se soudními řízeními o právech a povinnostech podle tohoto zákona, a to včetně nákladů na své vlastní zaměstnance a nákladů na právní zastoupení: žádné soudní řízení

^{**) Údaje požadované dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů}

neprobíhalo, žádné náklady nevznikly.

d) výčet poskytnutých výhradních licencí, včetně odůvodnění nezbytnosti poskytnutí výhradní licence: 0.

e) počet stížností podaných podle § 16a, důvody jejich podání a stručný popis způsobu jejich vyřízení: 0

f) další informace vztahující se k uplatňování tohoto zákona: 0

razítko

ÚSTAV STÁTU A PRÁVA
AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY, v.v.i.
116 00 Praha 1 - N. Město, Národní 18

podpis ředitele pracoviště AV ČR

Přílohou této výroční zprávy je účetní závěrka a zpráva o jejím auditu.